

**Αναβολή λήψης απόφασης για την αξιολόγηση του Προγράμματος Σπουδών με την επωνυμία
Funeral Services (2 years / 120 ECTS, Diploma)**

Σε απάντηση της επιστολής σας ημερομηνίας 3 Νοεμβρίου 2023 και με αριθμό φακέλου 07.14.025.008.001 σας υποβάλουμε την τεκμηριωμένη απάντηση μας για το πρόγραμμα σπουδών «Λειτουργός Πένθιμων Υπηρεσιών (2 Χρόνια/120 ECTS, Δίπλωμα) με 2 κατευθύνσεις 1. Λειτουργός Τελετών 2. Ταριχευτής.

Καταρχάς να σημειώσουμε ότι το Κολέγιο έχει συμμορφωθεί πλήρως με όλες τις υποδείξεις της Εξωτερικής Επιτροπής.

Επιπλέον, παραθέτουμε επιπρόσθετα στοιχεία για το θέμα Υγιεινής και Ασφάλειας του κλάδου και ειδικά για την εξειδίκευση του Ταριχευτή:

A. «Στοιχεία για τον εξαερισμό και εξαγωγή αέρα (ventilation and air extraction) του Εργαστηρίου Ταρίχευσης και παρακολούθησης επιπέδων χημικών»

Ο εξαερισμός (η είσοδος και η εξαγωγή αέρα) είναι από τα σημαντικότερα στοιχεία έτσι ώστε ο χώρος να μπορεί να λειτουργεί βάσει της νομοθεσίας. Το συγκεκριμένο ταριχευτήριο είναι πλήρως ελεγμένο και εγκεκριμένο και δεν θα μπορούσε να έχει άδεια λειτουργίας εάν δεν υπήρχε τοποθετημένο σύστημα εξαερισμού. Το ειδικό σύστημα βρίσκεται τοποθετημένο πάνω από κάθε νεκροτομικό κρεβάτι στο οποίο τοποθετείται η σορός. **(Συνημμένο 1 - βλέπε σχετικές φωτογραφίες)**. Επίσης να επισημάνουμε ότι το συγκεκριμένο σύστημα εξαερισμού παρέχεται από πιστοποιημένες εταιρείες αδειοδοτημένες από την Ευρωπαϊκή Ένωση με πιστοποιητικό ISO.

Να τονίσουμε επίσης, ότι κατά τη διάρκεια της επιτόπου επίσκεψης στο χώρο του ταριχευτηρίου, η Εξωτερική Επιτροπή είχε την ευκαιρία να δει από κοντά το σχετικό σύστημα εξαερισμού και εξαγωγής αέρα αλλά και τον χώρο γενικότερα και να της απαντηθούν και σχετικές απορίες επί του θέματος.

Επιπρόσθετα, όσον αφορά στην παρακολούθηση των ιατρικών αποβλήτων (αναλώσιμου υλικού και μονιμοποιητικών χημικών διαλυμάτων), ακολουθούμε ρητά την ειδική νομοθεσία η οποία αναφέρεται σε χρήση ειδικών περιεκτών **(Συνημμένο 1 - βλέπε σχετικές φωτογραφίες)**.

Ειδική εταιρεία συλλέγει όλες τις ειδικές σακούλες (ειδικού χρώματος και σήμανσης), όπου τοποθετείται κατά τη διενέργεια της ταρίχευσης όλο το προς απολύμανση αναλώσιμο υλικό που χρησιμοποιήθηκε (πχ προστατευτικός εξοπλισμός, γάζες, σεντόνια, σύριγγες κλπ). Επιπλέον η εταιρεία παραλαμβάνει προς απολύμανση τα συλλεγθέντα απόβλητα από κάθε νεκροτομική τράπεζα πάνω στην οποία διενεργείται η ταρίχευση. Προς τούτο κάθε νεκροτομική τράπεζα, πάνω στην οποία διενεργείται η ταρίχευση, διαθέτει ειδικό περιέκτη αποβλήτων. Οι παραπάνω ενέργειες προβλέπονται από τη νομοθεσία που αφορά στα ιατρικά απόβλητα.

Όλα τα προϊόντα, δηλαδή τα μονιποποιητικά χημικά διαλύματα που χρησιμοποιούνται για την ταρίχευση, προμηθεύονται από την εξειδικευμένη και δανειοδοτημένη από το κράτος εταιρεία EEPKO (European Embalming Products Company Ltd).

Να τονίσουμε επίσης ότι κανένα ταριχευτήριο δεν μπορεί να λάβει άδεια λειτουργίας αν δεν ελεγχθεί πρώτα από όλους τους αρμόδιους φορείς.

Για δική σας κατατόπιση σας επισυνάπτουμε σχετικές πραγματικές φωτογραφίες από το ταριχευτήριο όπου μπορείτε να δείτε το ειδικό σύστημα εξαερισμού και εξαγωγής αέρα αλλά και τις ειδικές σακούλες στις οποίες τοποθετούνται όλα τα προς απολύμανση υλικά πριν από την συλλογή τους από την ειδική εταιρεία. Επίσης σας επισυνάπτουμε και όλο τον σχετικό εξοπλισμό ο οποίος χρησιμοποιείται στο ταριχευτήριο.

B. «Περιγραφή του προσωπικού προστατευτικού εξοπλισμού που χρησιμοποιούν οι φοιτητές και διδάσκοντες στο εργαστήριο ταρίχευσης»

Κατά τη διάρκεια της ταρίχευσης οι φοιτητές / φοιτήτριες αλλά και οι διδάσκοντες φορούν ειδικό εξοπλισμό ο οποίος φαίνεται στις φωτογραφίες που σας επισυνάπτονται. Εννοείται ότι η προστασία τόσο των διδασκόντων αλλά και των φοιτητών / φοιτητριών είναι κύριο μέλημα μας γι' αυτό και φροντίζουμε να γίνονται όλα σύμφωνα με τη νομοθεσία αλλά και τους κανονισμούς περί υγιεινής και ασφάλειας. Όλος ο ειδικός προσωπικός προστατευτικός εξοπλισμός που χρησιμοποιείται στο χώρο εργασίας προμηθεύεται από αντίστοιχες εταιρείες που εμπορεύονται ιατρικό εξοπλισμό. **(Συνημμένο 1 - βλέπε σχετικές φωτογραφίες).**

Γ. «Εκπαίδευση των φοιτητών στη Υγιεινή και Ασφάλεια στο Εργαστήριο Ταρίχευσης»

Μετά και από τις εισηγήσεις της Εξωτερικής Επιτροπής ήδη έχουμε συμμορφωθεί και έχουν γίνει προσθήκες στην ύλη του μαθήματος «Υγιεινή & Ασφάλεια Ταριχευτή» **(Συνημμένο 2 - Επισυνάπτεται η ύλη του μαθήματος).**

Επιπρόσθετα, το μάθημα της υγιεινής και ασφάλειας στο εργαστήριο ταρίχευσης γίνεται σύμφωνα με όλα όσα προνοεί η νομοθεσία περί υγιεινής και ασφάλειας έτσι ώστε οι σπουδαστές και σπουδάστριες αλλά και οι διδάσκοντες να μην εκτεθούν σε κινδύνους. Ιδιαίτερως οι πρώτες βδομάδες αφιερώνονται στον τρόπο διατήρησης της υγιεινής αλλά και της ασφάλειας. Οι φοιτητές / φοιτήτριες διδάσκονται τον σωστό τρόπο καθαρίσματος και απολύμανσης τόσο τον προσωπικό αλλά και του χώρου γενικότερα. Ειδικός εξοπλισμός χρησιμοποιείται για διατήρηση της υγιεινής στο χώρο. Το ανθρώπινο σώμα και ιδιαίτερα ένα νεκρό σώμα είναι φορέας άπειρων μικροβίων και για αυτό το λόγο δίνεται μεγάλη έμφαση στον τομέα της καθαριότητας και της υγιεινής. Το ταριχευτήριο πρέπει να διατηρείται πάντα καθαρό και απολυμασμένο. Ο σωστός προσωπικός προστατευτικός εξοπλισμός χρησιμοποιείται και υπάρχουν σε αφθονία στο χώρο του ταριχευτηρίου, όπως απολυμαντικά, αντισηπτικά, μάσκες, γάντια, κτλ. Οι φοιτητές / φοιτήτριες οι οποίοι αποφασίζουν να επιλέξουν ένα τέτοιο πρόγραμμα σπουδών πρέπει να είναι αποφασισμένοι ότι πραγματικά μπορούν να το παρακολουθήσουν και ότι δεν υπάρχουν οι οποιασδήποτε φοβίες, οι οποίες θα τους εμποδίσουν από το να διεξάγουν σωστά όλες τις τεχνικές και να τηρήσουν κατά γράμμα την αυστηρή νομοθεσία περί υγιεινής και ασφάλειας.

Εμείς ως Κολέγιο C.D.A είμαστε περήφανοι γιατί όλα γίνονται νομότυπα και με διαφάνεια. Τηρούμε όλους τους κανόνες υγιεινής και αυτό αποδεικνύεται από την απάντηση του υγειονομικού μετά από αιφνίδιους ελέγχους τόσο στο Κολέγιο μας αλλά και στο ταριχευτήριο μετά από παράπονο φοιτητή. **(Συνημμένο 3 – Απάντηση Υγειονομικού)**

Όσον αφορά στις κατηγορίες / ισχυρισμούς φοιτητή του προγράμματος, δείτε τις τεκμηριωμένες απαντήσεις / πληροφορίες πιο κάτω:

i. Λογοκλοπή πληροφοριών στις εκπαιδευτικές διαφάνειες των μαθημάτων

Η ύλη όλων των μαθημάτων (course syllabus) και ο προγραμματισμός μαθημάτων συμπεριλαμβάνουν σημαντικές πληροφορίες για τους φοιτητές / φοιτήτριες, όπως η περιγραφή, ο σκοπός και τα μαθησιακά αποτελέσματα ενός μαθήματος. Επίσης, υπάρχει αναλυτικός προγραμματισμός ανά εβδομάδα (1 -14 ακαδημαϊκές εβδομάδες) όπου αναγράφεται η ύλη και οι δραστηριότητες που θα διδαχθούν και διεξαχθούν από τον / την καθηγητή / καθηγήτρια.

Επίσης ο προγραμματισμός μαθήματος συμπεριλαμβάνει τα κριτήρια βαθμολόγησης για το συγκεκριμένο μάθημα, πως βαθμολογείται η συνεχής αξιολόγηση π.χ. παρουσία και συμμετοχή στην τάξη / ενδιάμεση εξέταση / εργασίες / πρακτική στα εργαστήρια κτλ.

Επιπλέον, στον κάθε προγραμματισμό αναγράφεται η κύρια και επιπρόσθετη βιβλιογραφία. Οι καθηγητές / καθηγήτριες χρησιμοποιούν την ενδεδειγμένη βιβλιογραφία για να ετοιμάσουν τις σημειώσεις τους έτσι ώστε να γίνει η παράδοση του μαθήματος. Εννοείται γίνεται αναφορά στον συγγραφέα της βιβλιογραφίας και σε όλες τις βιβλιογραφικές πληροφορίες που χρειάζονται. Ο καθηγητής / καθηγήτρια κάνει την παράδοση του μαθήματος χρησιμοποιώντας μεν κομμάτια από την δηλωμένη βιβλιογραφία για το μάθημα, έτσι να είναι και ευκολότερο για τους φοιτητές / φοιτήτριες να διαβάσουν στη συνέχεια στο σπίτι, αλλά ταυτόχρονα γίνεται συζήτηση στην τάξη δίνοντας πραγματικά παραδείγματα. Με αυτό τον τρόπο παροτρύνονται και οι φοιτητές/τριες να συμμετέχουν στο μάθημα.

Καταλήγοντας, σε καμία περίπτωση δεν θεωρούμε ότι γίνεται λογοκλοπή πληροφοριών στις εκπαιδευτικές διαφάνειες των μαθημάτων, αλλά γίνεται χρήση κομματιών από την ενδεδειγμένη βιβλιογραφία εντός εισαγωγικών και με τις κατάλληλες παραπομπές. Στο τέλος των σημειώσεων πάντα γίνεται αναφορά στον συγγραφέα. Παραδείγματος χάριν, αν χρησιμοποιήσω στο μάθημα της Θεολογίας απόσπασμα από τη Βίβλο θα θεωρηθεί λογοκλοπή;

- ii. **Αναξιόπιστα και μη αντιπροσωπευτικά έντυπα αξιολογήσεων προς τους καθηγητές.**
- iii. **Αναξιόπιστα κριτήρια βαθμολογήσεων και οι διαφοροποιήσεις βαθμών από τη διοίκηση του Κολεγίου.**

Το Κολέγιο C.D.A πάντα στοχεύει στην υψηλή ακαδημαϊκή ποιότητα σε όλα τα επίπεδα προγραμμάτων που προσφέρει είτε είναι πιστοποιητικά ή και μεταπτυχιακά. Για εμάς σημασία έχει η ποιότητα των προγραμμάτων για αυτό και ως Κολέγιο και σύμφωνα και με τις οδηγίες του ΔΙΠΑΕ έχουμε δημιουργήσει το **«ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ»** το οποίο τηρείται σε όλα μας τα παραρτήματα.

Προκειμένου να αξιολογηθεί και να αναθεωρηθεί η ποιότητα ενός προγράμματος, το Κολέγιο C.D.A έχει δημιουργήσει διάφορες επιτροπές και έχει αναπτύξει διάφορους εσωτερικούς μηχανισμούς για την αξιολόγηση και την επανεξέταση της ποιότητας ενός προγράμματος, της ικανοποίησης των φοιτητών / φοιτητριών και του προσωπικού.

Η διασφάλιση ποιότητας εκπαίδευσης στο CDA College βασίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές και τα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Διασφάλιση Ποιότητας στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (ENQA).

Τα αποτελέσματα επιβλέπονται και αξιολογούνται σε τακτά διαστήματα μέσα από:

- Έντυπο Παραπόνων Φοιτητών
- Έρευνες και Ερωτηματολόγια
- Τα αποτελέσματα της Αξιολόγησης του Διδακτικού Προσωπικού από τους Φοιτητές
- Τα αποτελέσματα της Αξιολόγησης του Καθηγητή κατά την διάρκεια του μαθήματος
- Τα αποτελέσματα του εντύπου άλλων Ακαδημαϊκών Θεμάτων
- Τα αποτελέσματα της Συνολικής Αξιολόγησης τους Ακαδημαϊκού Προσωπικού.
- Τα σχόλια του Εσωτερικού Εξεταστή.
- Ακαδημαϊκά Αποτελέσματα
- Μια γενική συνάντηση με όλο το προσωπικό της σχολής
- Δύο συνεδριάσεις ανά εξάμηνο με τους επικεφαλής και τους καθηγητές κάθε τμήματος και τους εκπροσώπους των φοιτητικών ενώσεων
- Εσωτερικά σημειώματα, οδηγίες και κατευθυντήριες γραμμές για κάθε πρόγραμμα σπουδών
- Τελική αξιολόγηση φοιτητών ανά ενότητα
- Διαδικασίες εξέτασης και καταστολής

- Οδηγίες προς τους εξεταζόμενους
- Εφαρμογή του συστήματος ECTS σε όλα τα προγράμματα σπουδών
- Εφαρμογή του συστήματος ταξινόμησης ECTS
- Διαγωνίσματα, Ομαδικές ή Ατομικές Εργασίες
- Ενδιάμεσες και τελικές εξετάσεις
- Συμμετοχική Συλλογή / Λεπτομερείς Εγγραφές με όλα και υλικό που καλύπτεται από κάθε λέκτορα
- Τελικά Κριτήρια Αξιολόγησης Έργου (Διατριβής)
- Εξωτερικός Εξεταστής

Επιπλέον, όλα τα έντυπα αξιολογήσεων μαζεύονται από τον / την Διευθυντή /τρια του κάθε παραρτήματος και στη συνέχεια προωθούνται στον Γενικό Διευθυντή και στην Εσωτερική Επιτροπή Ποιότητας. Περιπτώσεις όπου θα διαφανεί πρόβλημα με ένα συνάδελφο θα γίνουν οι κατάλληλες και απαραίτητες παρατηρήσεις και υποδείξεις. Εμείς στο Κολέγιο C.D.A λαμβάνουμε σοβαρά υπόψιν μας τη γνώμη και εισηγήσεις των φοιτητών / φοιτητριών μας. **(Συνημμένο 4 - «ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ»)**

Με τον ίδιο αξιοκρατικό τρόπο που γίνονται οι αξιολογήσεις του ακαδημαϊκού προσωπικού στο Κολέγιο C.D.A γίνεται και η αξιολόγηση των φοιτητών / φοιτητριών σε σχέση με τις τελικές του βαθμολογίες. Ουδέποτε έχει διαφοροποιηθεί βαθμολογία από τη Διεύθυνση. Το κάθε μάθημα έχει το δικό του βαθμό δυσκολίας και αξιολογείται από τον διδάσκοντα καθηγητή / την διδάσκουσα καθηγήτρια σύμφωνα με τα κριτήρια βαθμολογήσεων. Η Διεύθυνση του Κολεγίου δεν μπορεί να επέμβει στην τελική βαθμολογία του καθηγητή / καθηγήτρια γιατί απλούστατα δεν βρίσκεται στην αίθουσα διδασκαλίας ή εργαστήριο κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

Ο φοιτητής / φοιτήτρια ενημερώνεται από την αρχή του εξαμήνου για το τρόπο βαθμολόγησης του κάθε μαθήματος μέσα από τον προγραμματισμό του μαθήματος. Το κάθε μάθημα αποτελείται από τη συνεχή αξιολόγηση (παρουσία / συμμετοχή / διαγωνίσματα / πρακτική / ενδιάμεση κτλ.) και την τελική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.

Στη συνέχεια, οι δύο βαθμολογίες ενός μαθήματος (της συνεχούς αξιολόγησης και του τελικού γραπτού) υποβάλλονται στον Υπεύθυνο του Προγράμματος και καταχωρούνται στο Βιβλίο Γενικού Ελέγχου της Σχολής. Το Βιβλίο Γενικού Ελέγχου παρουσιάζεται σε συνεδρία της Ακαδημαϊκής Επιτροπής της Σχολής πριν ανακοινωθούν τα αποτελέσματα στους φοιτητές.) Εάν φοιτητής / φοιτήτρια δεν συμφωνεί με την τελική του βαθμολογία, μέσα σε επτά μέρες από την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων, έχει το δικαίωμα να υποβάλει ένσταση για τη βαθμολογία του στην Ακαδημαϊκή Επιτροπή. Κατά τη συνεδρίαση της η Ακαδημαϊκή Επιτροπή θα μπορεί αυτεπάγγελα να αυξήσει τη συνολική βαθμολογία ενός μαθήματος, προσθέτοντας μέχρι 10 μονάδες στις 100, με ονομαστική και δικαιολογημένη απόφασή της, που θα καταγράφεται στα πρακτικά της. Αυτό γίνεται μόνο εάν υπάρξει ομοφωνία από την επιτροπή και έχει κάθε δικαίωμα να το πράξει αφού είναι καταχωρημένο και στους Εσωτερικούς Κανονισμούς της Σχολής οι οποίοι είναι εγκεκριμένοι από το ΥΠΑΝ. (Μπορούμε να σας προωθήσουμε τους εγκεκριμένους Εσωτερικούς κανονισμούς εάν το επιθυμείτε. Τότε, το εξεταστικό δοκίμιο αποστέλλεται σε εξωτερικό εξεταστή. Η αρχική βαθμολογία δεν μπορεί να μειωθεί ή και να αυξηθεί περισσότερο από 10 μονάδες. Η όλη διαδικασία καταγράφεται στα πρακτικά της Ακαδημαϊκής επιτροπής.

iv. Δεν παρέχονται επαρκή μετρά ατομικής προστασίας στο ταριχευτήριο επειδή έχουν οξυμαχίες ο λειτουργός του ταριχευτηρίου με το κολέγιο και κανένας δεν λαμβάνει την απόφαση προσφορά τους.

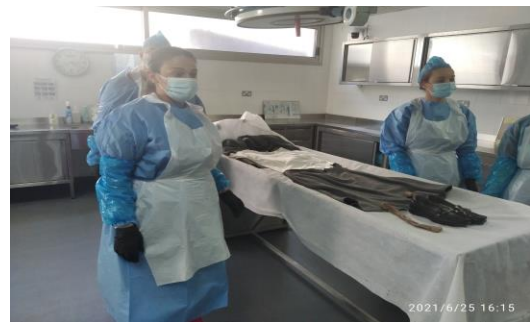
Τα μέτρα ατομικής προστασίας στο ταριχευτήριο από θέματα υγιεινής και ασφαλείας έχουν αναλυθεί και τεκμηριωθεί πιο πάνω. Κύρια έγνοια του Κολεγίου είναι η προστασία των φοιτητών / φοιτητριών του σε όλους τομείς και ποτέ ως Κολέγιο δεν έχουμε εκθέσει τους φοιτητές μας σε οποιοδήποτε κίνδυνο.

Εν κατακλείδι, το Κολέγιο C.D.A είναι το μεγαλύτερο Κολέγιο Τριτοβάθμιας εκπαίδευση στην Κύπρο με 50 χρόνια προσφοράς στην εκπαίδευση. Η μακροχρόνια πορεία μας, αλλά και τα ακαδημαϊκά μας επιτεύγματα αποδεικνύουν ότι δουλεύουμε μεθοδικά, αξιοκρατικά και πάντα ακολουθώντας όλες τις σχετικές νομοθεσίες από ΥΠΑΝ και ΔΙΠΑΕ. Παρ' ότι είμαστε το μεγαλύτερο Κολέγιο στην Κύπρο με 47 αξιολογημένα πιστοποιημένα προγράμματα από το

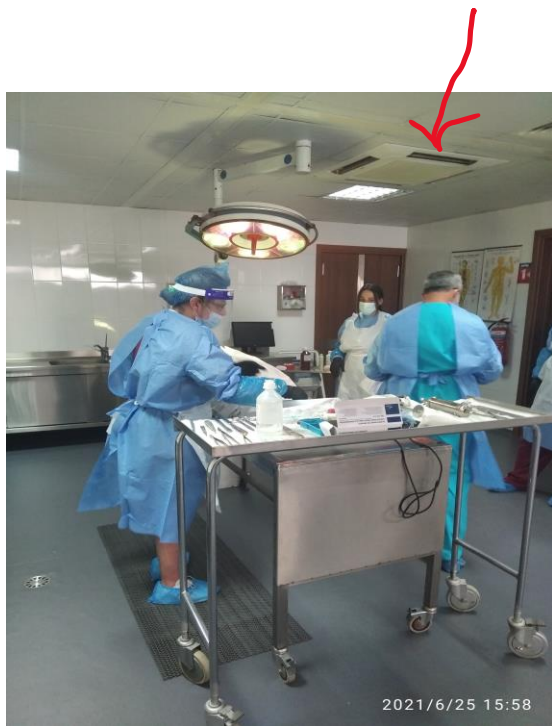
ΔΙΠΑΕ Παγκύπρια, είμαστε περήφανοι όχι μόνο για τα ακαδημαϊκά μας επιτεύγματα αλλά και για τον ανθρωποκεντρικό μας χαρακτήρα αφού για εμάς οι φοιτητές / φοιτήτριες δεν είναι απλά ένας αριθμός αλλά μέρος της μεγάλης οικογένειας του C.D.A. Προσπαθούμε χωρίς να υπερβαίνουμε τα όρια, να είμαστε κοντά στους φοιτητές / φοιτήτριες, να τους μεταδίδουμε όχι μόνο τις γνώσεις μας αλλά και να τους συμβουλεύουμε.

Συνημμένο 1

Φωτογραφίες από Ταρិχευτήριο

Φωτογραφίες από ΤαρΙχευτήριο εν ώρα μαθήματος. Μπορείτε να διακρίνεται την ειδική ενδυμασία αλλά και τον ειδικό σύστημα εξαερισμού το οποίο είναι τοποθετημένο δίπλα στον ειδικό φωτισμό

Απομάκρυνση χημικών στην κατάλληλη και ενδεδειγμένη σακούλα

Ειδικός Προστατευτικός Εξοπλισμός

2. PERSONAL PROTECTIVE EQUIPMENT (PPE)

- Boots
- Coveralls
- Disposable bouffant cap (hair net)
- Surgical or procedural mask
- Protective glasses

Changes to PPE (Oct 17, 2014)

Scrubs

Autopsy Room Cleaners

Antiseptic hand cleansers

Gloves

Συνημμένο 2

Τίτλος Μαθήματος	Υγιεινή & Ασφάλεια Ταριχευτή				
Κωδικός Μαθήματος	ΥΓΑ302				
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό				
Επίπεδο	Δίπλωμα				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	2 ^ο / Γ ' Εξάμηνο				
Όνομα Διδάσκοντα	Ιωάννα Ευσταθίου				
ECTS	3	Διαλέξεις / εβδομάδα	2	Εργαστήρια / εβδομάδα	-
Στόχοι Μαθήματος	Η διασφάλιση της υγείας και της ασφάλειας κάθε ατόμου αποτελούν θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα. Στα πλαίσια της επαγγελματικής υγιεινής και ασφάλειας, η διασφάλιση τους αποτελεί υποχρέωση κατ' αρχάς του εργοδότη αλλά και των εργαζομένων. Το μάθημα αυτό παρέχει στους σπουδαστές τις απαραίτητες γνώσεις σχετικά με τους κινδύνους για την υγεία κυρίως στον εξειδικευμένο χώρο εργασίας του Ταριχευτηρίου, καθώς και τα απαραίτητα μέτρα υγιεινής και ασφάλειας που πρέπει να λαμβανονται και να τηρούνται σε αυτό.				
Μαθησιακά Αποτελέσματα	Η διδασκαλία του μαθήματος έχει στόχο να αποκτήσουν οι σπουδαστές το σύνολο βασικών γνώσεων και απαραίτητων δεξιοτήτων για τη δημιουργία ενός υγιεινού και ασφαλούς περιβάλλοντος εργασίας καθώς και για την εφαρμογή βασικών κανόνων υγιεινής τόσο κατά την άσκηση του επαγγέλματος τους όσο και στην καθημερινή τους ζωή.				
Προαπαιτούμενα	Κανένα		Συναπαιτούμενα		
Περιεχόμενο Μαθήματος	Εβδομάδες	Αναλυτική ύλη			
	1	Ορισμός της υγείας, της υγιεινής και της ασφάλειας. Νομοθεσία για Ασφάλεια και Υγεία στην εργασία Είδη υγιεινής - Ατομική, δημόσια και υγιεινή του χώρου εργασίας			
	2	Διαχείριση Ασφάλειας και Υγείας Ρόλοι και αρμοδιότητες, Εποπτεία, Λειτουργός Ασφάλειας/Υπεύθυνος Ασφάλειας, Εκτίμηση του κινδύνου- Τα πέντε βήματα			

	3	Τυποποιημένες διαδικασίες λειτουργίας και ασφαλείς πρακτικές εργασίας Παροχή και χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)
	4	Κίνδυνοι και πρόληψη των μολύνσεων που μεταδίδονται με το αίμα Επανεξέταση και αναθεώρηση των πρακτικών και των διαδικασιών Καθαρισμός, απολύμανση και διάθεση αποβλήτων
	5	Πληροφόρηση, καθοδήγηση και εκπαίδευση 17 10 Κατάρτιση του προσωπικού 17 11 Επίβλεψη της υγείας και ανοσοποίηση
	6	Επικίνδυνα συμβάντα, επαγγελματικές ασθένειες και ατυχήματα Μέτρηση, έλεγχος και επανεξέταση της απόδοσης • Μέτρηση επιδόσεων • Έλεγχος της απόδοσης • Επανεξέταση της απόδοσης
	7	Ενδιάμεση Εξέταση
	8	Συστήματα Διαχείρισης Επαγγελματικής Ασφαλείας Και Υγείας Πολιτική • Πολιτική για την επαγγελματική ασφάλεια και την υγεία • Συμμετοχή των εργοδοτούμενων • Οργάνωση • Υπευθυνότητες και ευθύνες • Ικανότητες και κατάρτιση • Τεκμηρίωση του συστήματος διαχείρισης επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας • Επικοινωνία
	9	Συστήματα Διαχείρισης Επαγγελματικής Ασφαλείας Και Υγείας, Σχεδιασμός και εφαρμογή Αρχική εξέταση Σχεδιασμός, ανάπτυξη και εφαρμογή του συστήματος Στόχοι επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας Πρόληψη των κινδύνων Μέτρα πρόληψης και ελέγχου Διαχείριση αλλαγών Πρόληψη, ετοιμότητα και απόκριση έκτακτης ανάγκης Προμήθειες Συμβάσεις

	10	Συστήματα Διαχείρισης Επαγγελματικής Ασφάλειας Και Υγείας Αξιολόγηση (Έλεγχος της απόδοσης και μέτρηση, Διερεύνηση τραυματισμών, προβλημάτων υγείας, ασθενειών και επικίνδυνων συμβάντων που σχετίζονται με την εργασία και τον αντίκτυπό τους στις επιδόσεις για την ασφάλεια και την υγεία) Βασικές αρχές βιοπροστασίας. Κανόνες που ελαττώνουν την πιθανότητα κινδύνου από τη χρήση νυστεριών κι άλλων αιχμηρών ταριχευτικών εργαλείων. Αποστείρωση εργαλείων, επιφανειών εργασίας και ρουχισμού. Έλεγχος (Ανασκόπηση διαχείρισης, Δράση για βελτίωση, Προληπτική και διορθωτική δράση, Συνεχής βελτίωση)	
	11	ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ • Επιπτώσεις στην υγεία των εργοδοτούμενων οι οποίες σχετίζονται με την εργασία τους • Νοσηρότητα, απουσίες, • Κίνδυνοι για την υγεία	
	12	Η γραπτή εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου 50 στα νοσοκομεία / στις κλινικές Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στο περιβάλλον του Ταριχευτηρίου	
	13	ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ • Κατάταξη των Βιολογικών Παραγόντων • Κατάταξη των Βιολογικών Παραγόντων - ορισμός των ομάδων κινδύνου • Εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου • Προληπτικά μέτρα και μέτρα προστασίας • Ενημέρωση και εκπαίδευση των εργοδοτούμενων • Επίβλεψη της υγείας - ιατρική παρακολούθηση • Επίπεδα περιορισμού • Συχνότερες μεταδοτικές ασθένειες που αφορούν στους ταριχευτές. • Οδηγίες για τη διαχείριση σορών με μεταδοτικές ασθένειες.	

		• Μεταδιδόμενες νόσοι στις οποίες η διαχείριση της σορού θα πρέπει να διενεργείται σε ξεχωριστό χώρο εργασίας. • Εκπαίδευση για την έκθεση στην φορμαλδεύδη. • Σοροί με ραδιενεργά υλικά κι εμφυτεύσιμους απινιδωτές.	
	14	Επανάληψη για τις τελικές εξετάσεις	
Μεθοδολογία Διδασκαλίας	Παρουσία στην τάξη, Διαλέξεις, Εργασίες, Ενδιάμεση Εξέταση, Τελική Εξέταση		
Βιβλιογραφία	Απαιτούμενο Βιβλίο: Τίτλος: Βασικές αρχές της υγιεινής / Γιάννης Δετοράκης. Αθήνα : Παρισιανός, 2007. - 279σ. 24x17εκ. ISBN: 960-394-202-2 Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: 1. Τίτλος: Ασφάλεια και υγεία στην εργασία – υπόθεση όλων μας: πρακτικός οδηγός / Κύπρος: Κυπριακή Δημοκρατία, 2009. – 118σ. (ebook) 2. Οι σχετικές εκδόσεις του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας: • Συνοπτικός Οδηγός για τις Υποχρεώσεις των Εργοδοτών και των Εργοδοτούμενων • Κυριότερες Πρόνοιες των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμων • Βασικές Πρόνοιες των περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμών του 2021 (Κ.Δ.Π. 158/2021) • Ειδικό Αρχείο Ασφάλειας και Υγείας • Η Εκτίμηση των Κινδύνων στον Εργασιακό Χώρο σε 5 βήματα • Διαδικτυακό, διαδραστικό Εργαλείο Εκτίμησης Κινδύνων (OiRA) • 5 Σημαντικά Βήματα για να Προλάβεις το Ατύχημα • Οδηγός Διαχείρισης των Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία • Η Υγεία και η Ασφάλεια στην Εργασία είναι κάτι που μας αφορά όλους - Πρακτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τους Εργοδότες 3. The Infectious Hazards of Dead Bodies. 4. Occupational safety for the death care industry. 5. Autopsy biosafety. (Η προτεινόμενη βιβλιογραφία είναι διαθέσιμη και σε ηλεκτρονική μορφή στο: http://www.mlsi.gov.cy/mlsi/dli/dliup.nsf/All/9F1582EBA76780CBC2257E0A0039580A?OpenDocument)		
Αξιολόγηση	40% συμμετοχή στο μάθημα και 60% τελική γραπτή εξέταση. 50% προβιβάσιμος βαθμός		

Συνημμένο 3

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ
ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΠΑΦΟΥ
26/07/2023

Αρ. Φακ.:4/94/13
Αρ. Τηλ.:26804445
Αρ.Φαξ.:26910294
Email: anicolaou@mphs.moh.gov.cy

Διευθύντρια Κολλεγίου C.D.A
κα Καρολίνα Κυπριανού

Θέμα: Διερεύνηση παραπόνου για λανθασμένη χρήση προϊόντων (σφουγγάρια) και μη παροχή εξοπλισμού ατομικής προστασίας (μάσκες, ποδηνάρια κλπ) από το Κολλέγιο C.D.A.

Επιθυμώ να αναφερθώ στο πιο πάνω θέμα, που αφορά παράπονο το οποίο έγινε στις 10/07/2023 στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο της υπηρεσίας μας σχετικά με το Κολλέγιο C.D.A. και συγκεκριμένα για τον κλάδο των Λειτουργιών Γραφείων Τελετών και Ταριχευτών, όσο αφορά λανθασμένες διαδικασίες καθαρισμού των νεκρών και μη παροχή εξοπλισμού ατομικής προστασίας από το Κολλέγιο σας και σας πληροφορώ τα πιο κάτω:

Στις 10/07/2023 μετέβηκα με την Υγειονομικό Λειτουργό Πάφου κα Τερψούλα Σωτηρίου στο κολλέγιο το οποίο διευθύνετε, όπου γίνεται η ακαδημαϊκή εκπαίδευση των φοιτητών στο θέμα των ταριχεύσεων και όλων των σχετικών διαδικασιών που έχουν να κάνουν με τον νεκρό πριν την ταφή.

Σε σχετική συνάντηση που είχαμε μαζί σας καθώς και με την υπεύθυνη του προγράμματος κα Ελένη Ζαγγελίδου – ιατροδικαστή από την Θεσσαλονίκη, σας γνωστοποιήσαμε το λόγο της επίσκεψης μας ο οποίος αφορούσε γραπτό παράπονο που είχαμε για την λανθασμένη χρήση σφουγγαρίων τα οποία χρησιμοποιούνται για καθαρισμό του σώματος από κόπτρανα με φορά από κάτω προς τα πάνω-πρόσωπο, καθώς και την ελλιπή παραχώρηση εξοπλισμού όπως ποδηνάρια και μάσκες.

Η κα Ζαγγελίδου λόγω αρμοδιότητας, μας ανέφερε ότι τα σφουγγάρια χρησιμοποιούνται μόνο για το καθαρισμό των πόντων στους οποίους τοποθετούνται πάνω οι νεκροί και σε καμία περίπτωση δεν χρησιμοποιούνται για καθαρισμό του σώματος του νεκρού. Στις περιπτώσεις που το σώμα φέρει κόπτρανα, χρησιμοποιούν νερό και υλικά μιας χρήσεως, όπως χαρτί και γάζες.

Όσο αφορά την χρήση προστατευτικού εξοπλισμού η κα Ζαγγελίδου μου ανέφερε, ότι ουδέποτε οι φοιτητές επιτρέπεται να εκπαιδεύονται κλινικά, χωρίς τον απαιτούμενο εξοπλισμό. Ωστόσο πρόσθεσε ότι κάποιοι φοιτητές έχουν το σύνδρομο της μικροβιοφοβίας με αποτέλεσμα να θεωρούν ότι πρέπει να φορούν 2-3 ζεύγη γάντια και 2-3 μάσκες, νομίζοντας ότι η υπερχρήση τους προστατεύει από τα μικρόβια.

Επιπρόσθετα μας ανέφερε, ότι σε καμία περίπτωση δεν υπάρχει μεταφορά μικροβίων από νεκρούς, εκτός και αν υπάρχουν ανοικτές κοιλότητες (όπως κεφάλι και κοιλιά), διαδικασία η οποία γίνεται στα νοσοκομεία από ιατροδικαστές και όχι στο χώρο της κλινικής εκπαίδευσης.

Πέραν τούτου, ανέφερε ότι η μόνη περίπτωση να μεταφερθούν μικρόβια, είναι κατά την διαδικασία της ταρίχευσης, επειδή γίνεται διάνοιξη σε ένα σημείο του λαιμού για να χορηγηθούν φάρμακα ταρίχευσης και η οποία γίνεται πάντα, με πολύ προσοχή και πάντα με την χρήση προστατευτικού εξοπλισμού στο χώρο κλινικής εκπαίδευσης.

Στις 20/07/2023 και προκειμένου να γίνει πιο ολοκληρωμένη διερεύνηση του παραπόνου, επισκεφτήκαμε πάλι μαζί την Υγειονομικό Λειτουργό Πάφου κα Τερψούλα Σωτηρίου αιφνίδια το χώρο εκπαίδευσης των φοιτητών του συγκεκριμένου κολεγίου το οποίο βρίσκεται στην Βιοτεχνική περιοχή Ανατολικού - Αγίας Βαρβάρας με την ονομασία Εργαστήριο Εκπαίδευσης Λειτουργών Κηδεϊών - Ταρχειυτών και Ιδιωτικών Νεκροτομείων. Εκεί κλήθηκε τηλεφωνικά και ο υπεύθυνος του γραφείου, κος Μιχάλης Κυριάκου (τηλ.99632481) όπου μας ξενάγησε σε όλους τους χώρους. Από συνομιλία που είχαμε μαζί του, μας ανέφερε ότι ίδιος χορηγεί στους φοιτητές τον απαιτούμενο εξοπλισμό, αλλά δεν έχει περαιτέρω ανάμιξη στην εκπαίδευσή τους.

Από την επίσκεψή μας στον εν λόγω χώρο, διαπιστώσαμε ότι διαθέτει αποθήκη με όλα τα αναλώσιμα (μάσκες, ποδηνάρια ποδιές μιας χρήσης)

Επίσης, διαπιστώσαμε να υπάρχουν απορρυπαντικά και απολυμαντικά για τον καθαρισμό και απολύμανση, τόσο των χώρων, όσο και των νεκρών σωμάτων.

Στην συνέχεια, ρωτήσαμε τον υπεύθυνο, πως καθαρίζονται τα σώματα των νεκρών και μας ανέφερε ότι, χρησιμοποιούν νερό για το πλύσιμο και ακολούθως ελεγχόμενο πιεστικό αέρα, για το στέγνωμα του σώματος. Η πιο πάνω διαδικασία εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που είναι πολύ λερωμένο το σώμα, ενώ σε άλλες περιπτώσεις χρησιμοποιείται νερό και χαρτί/γάζες. Το ίδιο ακριβώς αναφέρει και η κα Ζαγγελίδου.

Διαπιστώσαμε ότι πράγματι υπάρχει παροχή νερού με εκτεινόμενο εξοπλισμό, ούτως ώστε να καλύπτει το πλύσιμο σε όλο το μήκος του πάγκου, όπου τοποθετείται το νεκρό σώμα. Ο πάγκος αυτός διαθέτει αποχέτευση. Στο σημείο παροχής νερού υπήρχαν δύο σφουγγάρια τα οποία χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις δηλώσεις του υπεύθυνου μόνο για τον καθαρισμό των πάγκων. Δυστυχώς, δεν μπορέσαμε να επιβεβαιώσουμε το αληθές, ωστόσο τα σφουγγάρια ήταν καινούργια και καθαρά. Ήταν μια διασταυρούμενη πληροφορία με αυτή που πήραμε από τη κα Ζαγγελίδου. Γενικά ο χώρος διατηρείτο σε πολύ ικανοποιητική κατάσταση.

Υπό το φως των πιο πάνω δόθηκαν προφορικές οδηγίες στον υπεύθυνο του συγκεκριμένου υποστατικού κ. Μιχάλη Κυριάκου, όπως συνεχίσουν να ακολουθούνται όλα τα πρωτόκολλα και διαδικασίες με αποτελεσματικό και υγιεινό τρόπο, καθώς αποτελεί προσωπική και κοινωνική ευθύνη προς το νεκρό σώμα και τους οικείους του νεκρού.

Εν κατακλείδι, μετά από τις οδηγίες και την ανταλλαγή απόψεων, που είχαμε με την κα Ζαγγελίδου, όσο και με τον υπεύθυνο του υποστατικού, θέλουμε να πιστεύουμε ότι δεν θα υπάρξει παρόμοιας φύσεως παράπονο στο μέλλον, καθώς μέχρι στιγμής ήταν το μόνο παράπονο που είχε δεχθεί το Γραφείο μας.

(Αστέρω Νικολάου)
Υγειονομικός Λειτουργός Α
Υπεύθυνη Επαρχίας Πάφου

Κοιν.:

Κ. Μιχάλη Κυριάκου (Υπεύθυνο Εργαστηρίου Εκπαίδευσης Λειτουργών Κηδεϊών - Ταρχειυτών και Ιδιωτικών Νεκροτομείων).

Τ.Σ

Υγειονομική Υπηρεσία Επαρχίας Πάφου, Τ.Θ. 60003, 8100 Πάφος
Τηλ.: +357 26 804 445, +357 26 804 446, +357 26 804 447, Φαξ: +357 26 910 294
Ιστοσελίδα: www.moh.gov.cy/moh/mphs/phs.nsf